

Vårdsamverkan
Skaraborg

Slutrapport

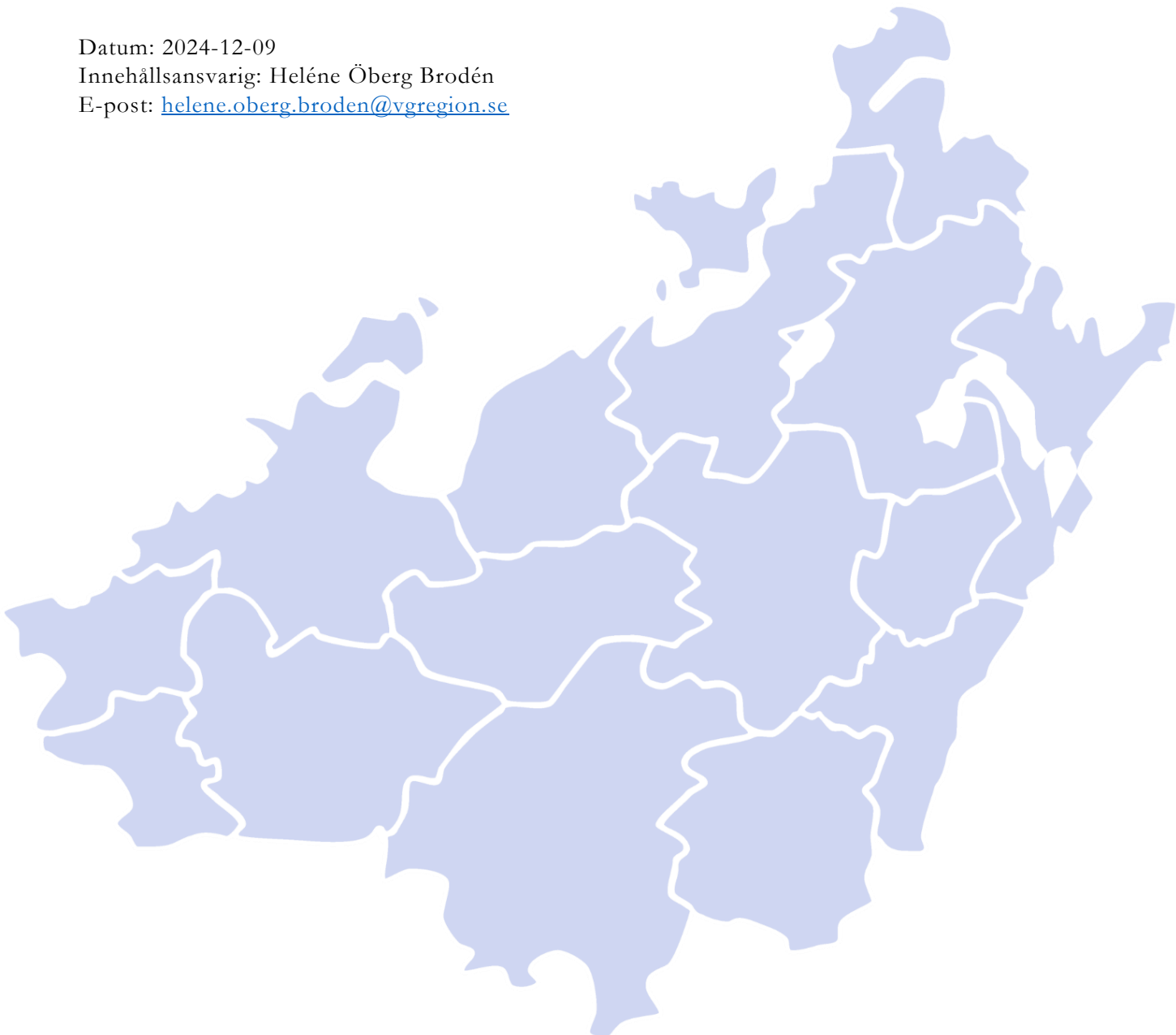
SIP-och Samverkanskoordinator

september 2021-december 2024

Datum: 2024-12-09

Innehållsansvarig: Heléne Öberg Brodén

E-post: helene.oberg.broden@vgregion.se

Innehållsförteckning

Bakgrund	4
Uppdrag	4
Anställning	5
Organisation Vårdsamverkan Skaraborg	5
Samordnad individuell Plan-SIP	6
Samverkanskompetens	7
Resultat	8
Implementering av SIP-riktlinje	8
Samverkanskompetens	8
Samordnad hälsa vård och omsorg (SHVO)	9
Skara skolscen	9
Kartläggning SIP-samordnare	10
Utbildningar	10
Genomförda utbildningstillfällen delregionalt och lokalt om SIP-processen och samverkanskompetens:	11
Digitala grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens	11
Fysiska grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens	11
Fysiska fördjupningsutbildningar i SIP och samverkanskompetens	12
Samarbete med Högskolan i Skövde	12
Informationsblad till allmänheten	12
SIP statistik	13
Vård och stödsamordnare/case manager	16
Lärportalen	17
Webbutbildning SIP-processen Skaraborg	17

Vårdsamverkan Skaraborg

Webbutbildning Samverkanskompetens Skaraborg	17
Webbutbildning SIP i SAMSA Skaraborg	17
SIP konferens	18
SIP nätverk-Nationellt	18
SIP nätverk-Regionalt	18
SIP nätverk-Delregionalt	19
Revidering SIP riktlinje/rutin	19
Övrigt	20
Referenslista	21

Bakgrund

Sedan 2012 har staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) arbetat gemensamt och långsiktigt för att stärka insatserna inom psykisk hälsa och suicidprevention. Genom årliga överenskommelser med SKR har staten avsatt medel för att stödja kommuner och regioner i deras arbete med att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa och suicid samt skapa en god och tillgänglig vård för personer som lider av psykisk ohälsa. Från och med 2018 finns det en gemensam handlingsplan för psykisk hälsa i Västra Götaland.

I den delregionala Vårdsamverkan Skaraborg pågår sedan flera år ett ambitiöst arbete utifrån handlingsplanen, vilket benämns Aktivitetsplan Psykisk hälsa Skaraborg. Denna plan inkluderar aktiviteter inom fyra specifika områden som syftar till att uppfylla målen i den regionala handlingsplanen. Där finns Samordnad individuell plan- SIP och samverkanskompetens med som ett av områdena. Medel tilldelas Vårdsamverkan Skaraborg och styrgruppen för Vårdsamverkan Skaraborg beslutade våren 2021 att en SIP-och Samverkanskoordinator skulle anställas.

Arbetet med SIP behövde fortsätta stärkas och utvecklas på alla nivåer och vara en naturlig del i den nära vården och ett givet verktyg för ett personcentrerat förhållningssätt i Skaraborg. För att stödja detta arbete behövde våra verksamheters medarbetare i Skaraborg utveckla en samverkanskompetens som gav dem kunskap och trygghet i sitt arbete så att den enskilde upplever sina vård- och stödinsatser professionellt sammanhållna. Anställningen av en SIP- och samverkanskoordinator skulle möjliggöra fortsatta utbildningsinsatser, dialoger på delregional och lokal nivå samt identifiera behov av ytterligare insatser inom området. Arbetet skulle sammanföras med andra partsgemensamma aktiviteter kopplat till handlingsplan psykisk hälsa och delregional aktivitetsplan för detta.

Uppdraget har letts i första hand av Samordnad hälsa, vård och omsorg (SHVO) och SIP- och samverkanskoordinator har ingått i de arbetsgrupper som hanterar SIP och samverkanskompetens.

Uppdrag

- Implementering av SIP-riktlinje enligt regional och delregional plan
- Stärka kunskapen om och kvaliteten i SIP
 - Stärka kvalitet handlar mer om utbildning/fortbildning
- Behovsanalys, planering och genomförande av utbildningsinsatser på delregional samt lokal nivå
- Samarbete och koordinering av utbildningsinsatser tillsammans med koordinator för barn och unga
- Stärka samverkanskompetensen hos medarbetare i verksamheterna genom ett gemensamt lärande i de processer som berör SIP och motsvarande samverkansmöten för individer

Vårdsamverkan Skaraborg

- Vara ett aktivt stöd för den lokala samverkan i deras arbete att utveckla sina samverkansformer genom att öka samverkanskompetensen samt utveckla tydlighet och trygghet i utförande av SIP

Anställning

Skaraborgs sjukhus har varit ansvarig för anställningen i egenskap av part i Vårdsamverkan Skaraborg. Uppdraget var tidsbegränsat till ett år men förlängdes efter ställningstagande och beslut av Vårdsamverkan Skaraborgs styrgrupp och har pågått under tiden 2021-09-01 tom 2024-12-31. Finansiering av tjänsten har skett med de medel den delregionala vårdsamverkansstrukturen tilldelats för arbetet med handlingsplan psykisk hälsa enligt beslutade delregionala uppdraghandlingar. Under projektets gång övergick anställningen till en tillsvidare tjänst på Skaraborgs sjukhus, SIP-och samverkanskoordinator fortsatte med samma uppdrag för Vårdsamverkan Skaraborg under hela projektiden.

Organisation Vårdsamverkan Skaraborg

Varje delregionalt vårdsamverkansområde i Västra Götaland har sin organisation för arbetet och utformar insatser enligt egna behov och möjligheter. I Skaraborg sker arbetet genom att processtödsgruppen (samtliga processtöd inom Vårdsamverkan Skaraborg) tar fram förslag som sedan beslutas av Vårdsamverkans styrgrupp. SIP-och samverkanskoordinators uppdrag sträcker sig över samtliga samverkansgrupper eftersom SIP används av alla målgrupper i organisationen. SIP-och samverkanskoordinator har ingått i Samordnad hälsa, vård och omsorg (SHVO).

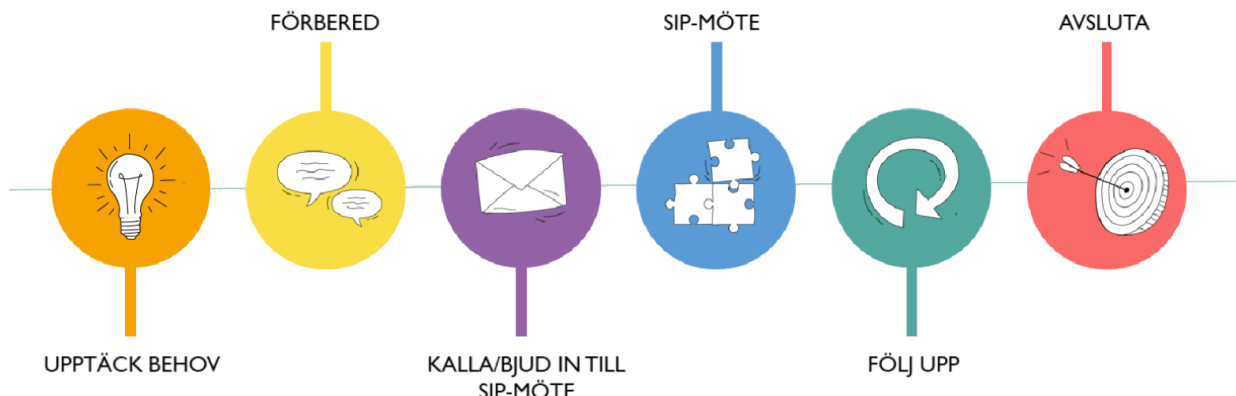
Samordnad individuell Plan-SIP

Omställningen till en god och nära vård kräver ett personcentrerat arbetssätt där både den enskildes och verksamheternas resurser används på bästa sätt. En mångfald av utförare och specialisering inom hälso- och sjukvård, socialtjänst och förskola/skola ställer stora krav på effektiv samordning. Alla människor har rätt att vara delaktiga och få inflytande utifrån sina förutsättningar i sin vård, omsorg och skolgång. Samordnad Individuell Plan-SIP, är ett lagstadgat verktyg som används för att samordna insatser från olika huvudmän (kommun& region) och aktörer på individnivå. Målet är att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda på ett effektivt och samordnat sätt. SIP utgår från vad som är viktigt för den enskilde och är den enskildes plan. Arbetssättet är personcentrerat i enlighet med god och nära vård och syftar till att göra den enskilde delaktig, bidra till ökad förståelse och trygghet samt minskad stress.

Målet är att alla personer med behov av en SIP ska erbjudas en sådan och att planen ska bidra till att den enskildes behov av hälso- och sjukvård, socialtjänst och förskola/skola tillgodoses på ett effektivt och samordnat sätt. Målgruppen är invånare i Västra Götaland med behov av SIP - oavsett ålder, diagnos, funktionsförmåga eller behov. SIP syftar som helhet till att delaktiggöra den enskilde utifrån sina förutsättningar, att samordna insatser och att ta fram en SIP-plan som följs upp. SIP-planen ska enligt lag, när det är möjligt, upprättas tillsammans med den enskilde. Samtycke krävs. Lagar styr SIP och dessa är basen för arbetet med SIP i Västra Götaland. Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen är överens om att göra ambitionshöjningar i förhållande till lagen.

Lagstiftning om SIP:	Överenskommelse om SIP:
<ul style="list-style-type: none">• 2 kap § 7 Socialtjänstlagen• 16 kap § 4 Hälso-och sjukvårdslagen• Lag 2017:612 om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård	SIP och samverkan för unga i Västra Götaland: Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa (vgregion.se) SIP vid oro för väntat barn: Länsgemensam riktlinje vid oro för väntat barn Västra Götaland (vgregion.se)

I Västra Götaland görs arbetet med SIP enligt följande SIP-process:

Verksamheternas egna planer kan inte ersätta SIP. Anledningen är att dessa individuella planer inte alltid görs på det sätt som SIP-processen kräver. SIP är en SIP och inget annat och kan omfatta planer från många aktörer.

I Västra Götaland har följande verksamheter jämbördigt ansvar för att starta och genomföra SIP-processen:

- Socialtjänst: Såväl myndighet som utförare
- Regional och kommunal hälso- och sjukvård
- Skola: Alla förskoleformer och skolformer samt elevhälsa

För alla verksamheter ovan inkluderas privata utförare och fristående verksamheter som kommun och region har avtal med.

Medarbetare inom ovanstående verksamheter ska starta SIP-processen när de upptäcker att den enskilde har behov av samordning av insatser för att den enskildes behov ska tillgodoses eller om den enskilde efterfrågar SIP. SIP-processen ska starta utan dröjsmål. Vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård ska den enskilde erbjudas en SIP om det efter utskrivning finns insatser från både kommun och region i form av socialtjänst eller hälso- och sjukvård för att säkerställa en trygg och säker hemgång.

Samverkanskompetens

Samverkanskompetens behöver vi för att kunna samverka kring den enskilde individen.

Att samverka handlar om att sluta jobba i stuprör och i stället få individen som en del av teamet och arbeta personcentrerat utifrån individens behov. När vi både lyckas göra individen delaktig i processen och får till ett effektivt samarbete, inom och mellan verksamheter, kan vi hjälpa individer på riktigt. Samverkan förenklar för individer och deras närstående. Om vi arbetar som team över organisatoriska gränser kan vi mer effektivt utforma den hjälp som individen behöver. I samverkan tar vi draghjälp av varandra och springer sida vid sida mot ett gemensamt mål, i stället för att var och en sköter sitt och lämnar över stafettpippen till nästa person. Samverkan ska alltid ske när det

finns behov av samordnade insatser från hälso- och sjukvård, socialtjänst och förskola/skola. Om behov finns rekommenderas samverkan även mellan enheter/kollegor och med andra myndigheter och ideella organisationer. För att få en fungerande samverkan med andra verksamheter är det också viktigt att vi först har ”ordning hemma” för att sedan arbeta i det ”stora” med våra samverkanspartners externt. Det är då vi ser resultaten för den enskilde individen.

Resultat

Implementering av SIP-riktlinje

Arbetet med SIP i Skaraborg påbörjades 2019. SIP- och samverkanskoordinator tillträdde sin tjänst hösten 2021 och introducerades i uppdraget ganska omgående. Arbetet med implementering fortsatte med att införa den nya reviderade riktlinjen för SIP. Under årets första månader 2022 planerades aktiviteter för året och datum sattes både för digitala utbildningstillfällen för grundutbildning samt datum för att fysiskt besöka alla 15 kommuner i Skaraborg. I denna rapport presenteras nedan vad SIP-och samverkanskoordinator har genomfört under tiden i sitt uppdrag.

Samverkanskompetens

I mitten av januari 2022 överlämnades det arbetsmaterial som sedan tidigare upparbetats av två processtöd inom Vårdsamverkan Skaraborg till SIP- och samverkanskoordinator och koordinator för B&U. Båda koordinatorerna har sedan använt befintligt material samt jobbat fram nytt material i syfte att användas vid utbildningstillfällen om Samverkanskompetens.

***”Samverkan är inte ett tillstånd som kan uppnås vid ett givet tillfälle, utan är en levande process som varje dag måste erövrars, etableras och ständigt underhållas”
(Samverkansutredningen SOU2000:114)***

Texten ovan är ett citat som flitigt använts av SIP-och samverkanskoordinator och koordinator för B & U vid alla utbildningstillfällen om Samverkanskompetens som har genomförts under åren 2022–2024 samt som underlag till den webbutbildning i Lärportalen som tagits fram av SHVO. Inledningsvis på alla utbildningstillfällen har ca 45 minuter handlat om: Vad är samverkan och varför ska vi samverka? Vad säger lagarna? När uppstår skav i samverkan och hur kan vi undvika dessa skav?

Under hösten 2023 påbörjades ett arbete med webbutbildning om samverkanskompetens i Lärportalen. Mer information om Lärportalen finns under separat rubrik nedan i denna rapport.

Samordnad hälsa vård och omsorg (SHVO)

Samordnad Hälsa, Vård och Omsorg är en stödfunktion inom Vårdsamverkan Skaraborg med uppdrag att förvalta och vidareutveckla processer, styrdokument och IT-tjänster för samverkan vid in- och utskrivning, öppenvårdsprocessen, SIP och samverkansaspekterna kring Sammanhållen journalföring. Arbetsgruppen har regelbundna möten både vår och höst. SIP-och samverkanskoordinator har medverkat vid dessa tillfällen på möten men också på möten enbart med processtöden i SHVO varje vecka där frågor gällande uppdrag, utbildningar, processer med mera kunnat bollas för att både återkoppla upplevelser och information från medarbetare som deltagit vid utbildningstillfällen av SIP samt inhämtat information från processtöden till medarbetare ute i verksamheterna. Gruppen har vid några tillfällen informerat andra medarbetare som arbetar med SIP-processen från andra regioner eller inom Västra Götaland om hur man i Skaraborg har jobbat med implementeringsfasen av den nya SIP riktlinjen.

En av processtöden i SHVO har tillsammans med SIP-och samverkanskoordinator informerat om arbetet med SIP i Skaraborg för beredningsgruppen hos Samordningsförbundet i Skaraborg. Samma personer besökte också PRO vid ett läns gemensamt möte i Skövde och informerade om SIP och SHVO:s arbete för Vårdsamverkans Skaraborg vilket var väldigt uppskattat.

Den mest betydande förändringen inom SHIOs struktur gjordes våren 2023, när superkontaktombudens områden delades upp i fyra olika forum: In-och utskrivningsprocessen, öppenvårdsprocessen, IT-tjänsten SAMSA och SIP-processen. Den förändringen har förbättrat möjligheterna för verksamheter att löpande få information och arbeta med SIP.

Att vara superkontaktombud inom forumet/ nätverket för SIP-processen innebär att:

- Ha god kännedom om den gemensamma riktlinjen för SIP-processen och hålla sig informerad om eventuella förändringar.
- Sprida information om SIP-processen till medarbetare inom den egna verksamheten.
- Delta i forum/ nätverk för SIP-processen inom vårdsamverkansstrukturen.

Under åren har SIP-och samverkanskoordinator varit ett viktigt stöd för alla verksamheter som arbetar med SIP. Medarbetare och chefer har kunnat få hjälp och råd kring SIP-processen samt allmänna samverkansfrågor. Tillsammans med koordinator för Barn & unga har det också genomförts riktade föreläsningar och stödinsatser för superkontaktombud med fokus på frågor som rör SIP.

Skara skolscen

Ett samarbete med Skara skolscen inleddes i början av året 2022 för att höra om möjligheterna att spela in film med skådespelare till de fallbeskrivningar som planerades användas vid fördjupningsutbildningarna för SIP. Manus till filmerna inhämtades från SIP-spelet och redigerades av SIP -och samverkanskoordinator för att sedan överlämnas till Skara skolscen. Samarbetet drog ut på tiden av olika anledningar och under våren 2022

konstaterades tyvärr att Skara skolscen inte hade möjlighet att vara behjälpliga då de hade ett 60-års-jubileum att fokusera på under hösten. Det innebar att SIP -och samverkanskoordinator fick hitta en annan lösning och fann vinjetter och fallbeskrivningar hos Uppdrag psykisk hälsa ((uppdragpsykiskhalsa.se) som sedan användes vid utbildningstillfällena i form av workshops.

Kartläggning SIP-samordnare

I slutet av februari 2022 skickades en enkät ut till Samverkansgrupperna för B&U, Vuxen Psykisk hälsa, missbruk/beroende (VPMB) samt Geriatrik, demens, palliativ vård och stroke (GDP) till deras olika nätverk inom Vårdsamverkan Skaraborg. Enkäten gick också ut till superkontaktombuden i Samordnad hälsa vård och omsorg (SHVO) för att kartlägga hur det ser ut med nätverk och i vilken utsträckning det finns de som jobbar som SIP-samordnare alternativt SIP-ombud i verksamheterna i Skaraborg. En SIP-samordnare är en person som har hela eller del av tjänsten för att samordna och vara delaktig i SIP-processer lokalt. Ett SIP-ombud är en anställd som har kompetens inom SIP-processen och som ska hjälpa sina kollegor i arbetet med SIP men som inte har en särskild anställning för detta. 53 svar inkom där 14 av Skaraborgs 15 kommuner var representerade.

Socialtjänsten samt Närhälsa hade flest representanter. Kartläggningen visade att det inte fanns något uppbyggt nätverk för de som arbetar med SIP-processen.

Det var 16 som uppgav att de visste att det fanns en SIP-samordnare anställd i verksamheten och 37 svarade nej på den frågan. När man kom till frågan om ett SIP-ombud fanns i verksamheten svarade 12 att det fanns i deras verksamhet medan 36 svarade nej och 5 visste inte om de hade något SIP-ombud. Kartläggningen visade att behov av ett nätverk för SIP fanns i Skaraborg. Ett arbete som sedan fortsatte, se vidare under rubriken SIP-nätverk längre ner i rapporten.

Det fanns också mycket material från tidigare utbildningsinsatser att ta del av i form av enkätsvar/utvärderingar och liknande som SIP-och samverkanskoordinator kunde använda som data till behovsanalysen.

Utbildningar

Det stora arbetet för SIP-och samverkanskoordinator har under åren varit att utbilda chefer och medarbetare ute i verksamheterna. Alla 15 fysiska kommuner i Skaraborg fick år 2022 erbjudande om utbildningstillfälle inom område vuxna & äldre samt barn & unga. Inbjudan riktade sig till verksamheter inom Skaraborgs sjukhus (SkaS), Socialtjänst, skola och primärvård och till de medarbetare som kommer i kontakt med SIP-processen. Därefter har utbildningstillfällena rullat på. Tillsammans med koordinator för B&U har utbildningar genomförts både digitalt och fysiskt.

Digital grundutbildning i SIP-processen inom område B&U samt vuxna/äldre har huvudsakligen skett både vår och höst 2022 och 2023. Innehållet i utbildningen har varit SIP-processens olika steg och styrande lagar och riktlinjer. Därefter har utbildningen kunnat genomföras i Lärportalen.

Fördjupningsutbildningen innebär fysisk föreläsning och dialog kring SIP och samverkanskompetens och de utmaningar verksamheten upplever i det dagliga arbetet. Fördjupning av SIP-processen genomfördes i form av workshop med fallbeskrivning och praktisk genomgång av dokumentationsmallar.

Fördjupningsutbildningarna har riktat sig till chefer och medarbetare som har grundkunskaper om och erfarenhet av arbete med SIP-processen och nu vill vidareutveckla sitt arbete med SIP. Utbildningen genomförs i lokala, gärna partsammansatta, grupper i respektive kommun. Fördjupningsutbildningarna genomförs fysiskt för att möjliggöra så mycket dialog och erfarenhetsutbyte som möjligt. Vilken typ av utbildningsform som getts, har beslutats i dialog med verksamheterna utefter deras behov.

Genomförda utbildningstillfällen delregionalt och lokalt om SIP-processen och samverkanskompetens:

Digitala grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens har getts till ca: 510 personer.
Fysiska grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens har getts till ca: 106 personer.
Fysiska fördjupningsutbildningar i SIP och samverkanskompetens har getts till ca: 502 personer.

Digitala grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens

- Partsgemensamt vid två tillfällen våren 2022, ca: 50 deltagare
- Sjuksköterskeprogrammet termin 5 våren 2022, ca 50 deltagare
- Partsgemensamt vid två tillfällen hösten 2022, ca: 50 deltagare
- Sjuksköterskeprogrammet termin 5 hösten 2022, ca 50 deltagare
- Partsgemensamt vid två tillfällen våren 2023, ca: 80 deltagare
- Sjuksköterskeprogrammet termin 5 våren 2023, ca 50 deltagare
- Partsgemensamt vid två tillfällen hösten 2023, ca: 40 deltagare
- Sjuksköterskeprogrammet termin 5 hösten 2023, ca 50 deltagare
- Sjuksköterskeprogrammet termin 5 våren 2024, ca 50 deltagare
- Barn -och ungdomspsykiatri (BUP) på SkaS, ca: 40 deltagare

Fysiska grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens

- Arbetsmarknadsenheten (AME) Tidaholm, ca: 15 deltagare
- IFO i Hjo, ca: 10 deltagare
- Ledning barn & utbildning i Skövde, ca: 50 deltagare
- Partsgemensamt i Tibro, ca 20 personer
- Äldrepsykiatri SkaS, 3 personer
- Vuxen psykiatrisk öppenvårdsmottagning, Lidköping, 8 personer

Fysiska fördjupningsutbildningar i SIP och samverkanskompetens

- Partsgemensamt i Hjo, 9 deltagare
- Partsgemensamt i Töreboda, 10 deltagare
- Partsgemensamt i Grästorp, 5 deltagare
- Partsgemensamt i Falköping, 75 deltagare
- Partsgemensamt i Karlsborg, 18 deltagare
- Partsgemensamt i Vara, 24 deltagare
- Partsgemensamt i Lidköping, 10 deltagare
- Partsgemensamt i Essunga, 34 deltagare
- Partsgemensamt i Götene, 35 deltagare
- Partsgemensamt i Mariestad, 15 deltagare
- Partsgemensamt i Skara, 15 deltagare
- Partsgemensamt i Skövde, 50 deltagare
- Partsgemensamt i Tibro, 42 deltagare

- AME Lidköping, 20 deltagare
- AME Töreboda, 15 deltagare
- Distriktsköterskeutbildningen, Högskolan Skövde, 90 deltagare
- Distriktsköterskeutbildningen, Högskolan Skövde, 35 deltagare

Samarbete med Högskolan i Skövde

Varje år vid terminsstart vår och höst på Högskolan i Skövde håller Vårdsamverkan Skaraborg en föreläsning om omställningen till nära vård, in- och utskrivningsprocessen, samverkanskompetens och SIP-processen för blivande sjuksköterskor som går termin 5 på sjuksköterskeprogrammet. Det senaste året har det också ingått att föreläsa för de studenter som läser vidareutbildning till distriktsköterska.

SIP-och samverkanskoordinator har vid de första tillfällena föreläst tillsammans med processtöd från SHVO, därefter några tillfällen tillsammans med koordinator för B&U och vid enstaka tillfälle även ensam. Det är ca 50 studenter som deltar vid varje tillfälle för sjuksköterskeprogrammet och ca 90 studenter vid varje tillfälle vid distriktsköterskornas föreläsning.

Informationsblad till allmänheten

I april 2022 fick SIP-och samverkanskoordinator i uppdrag från SHVO att delta i arbetsgrupp på länsnivå för att delta vid sammanställning av broschyr om SIP till allmänheten, ”Information till invånarna”. Sammankallande till denna arbetsgrupp var processledare för SIP hos Samordnad hälsa vård och omsorg på Gemensam Information och Tjänstesamordning (GITS). Arbetsgruppen bestod av ytterligare personer med liknande uppdrag i Västra Götaland som SIP-och samverkanskoordinator har i Skaraborg. Förvaltningsgrupp SAMSA hade kommit fram till att informationsmaterial till vuxna dvs både för SIP-processen vid slutenvård och öppenvård, ett material till barn och unga och deras föräldrar samt ett informationsmaterial som man kan lämna ut på sjukhus skulle arbetas fram av arbetsgruppen. Gruppen träffades via Teams flertalet gånger där samtliga

gav input till innehållet. Slutligen sammanställde processledare materialet innan hen lämnade sitt uppdrag i juli 2022 som processledare på GITS.

SIP statistik

Ett uppdrag till SIP- och samverkanskoordinator kom i början av oktober 2022 från processtöden i SHVO. De undrade hur statistiken för SIP såg ut på vårdcentralerna. Upplevelse fanns från verksamheter att antalet minskat eller helt och hållet uteblivit. Kontakt togs med ansvarig person hos Koncernstab digitalisering, avdelning data och analys på Koncernkontoret Västra Götalandsregionen som hänvisade till en PBI rapport om Samordnad individuell plan (SIP). Rapporten publicerades på Report Server i juni 2022 och den uppdaterades varje kvartal.

SIP-och samverkanskoordinator fick behörighet tillsammans med ett av processtöden i SHVO. SIP- och samverkanskoordinator hade två möten tillsammans med ansvarig person på Koncernkontoret för att ta del av hur man utläser statistiken och vad som kunde plockas fram. Denna statistik presenterades sedan senare i oktober 2022 i den stora arbetsgruppen för SHVO samt hos ledningsgruppen inom primärvården. Upplevelsen att antalet SIP minskat inom primärvården stämde samt att SIP i någon/några kommuner helt uteblivit. Orsaken till denna minskning var oklar och vid närmare analys framgår att statistiken är opålitlig på grund av den mänskliga faktorn. Eftersom varje enskild medarbetare manuellt lägger in de KVÅ koder som styr registreringen inom primärvården. Registreringen hanterades väldigt olika ute i verksamheterna.

En uppgift som inkommer är att medarbetare uppger att SIP inte längre genererar pengar och kan vara en del till att man inte lika mycket använder SIP inom primärvården. I samband med att Lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård infördes i januari 2018 genererade det ett belopp/ genomförd SIP för verksamheter inom primärvården. Detta belopp avslutades sedan att betalas ut januari 2022.

KVÅ koder:

AU 124-upprättande av samordnad individuell plan (SIP)

AU 125-upprättande av samordnad individuell plan (SIP) vid utskrivning

AW 010-uppföljning av samordnad individuell plan (SIP)

SIP per delregion för primärvård Västra Götalandsregionen, 2019-kvartal 3 2024

VGPV per DRN

DRN	AU124	AU125	AW010	Totalt
☐ Delregional nämnd, Göteborg	3 214	1 130	760	4 301
☐ Delregional nämnd, Norra	4 187	1 215	913	5 165
☐ Delregional nämnd, Östra	6 703	1 118	719	7 599
☐ Delregional nämnd, Södra	1 568	307	343	1 926
☐ Delregional nämnd, Västra	2 728	1 490	664	4 132
Totalt	18 383	5 260	3 396	23 093

Östra hälso-och sjukvårdsnämnden (Skaraborg) gjorde totalt 7599 SIP:ar under åren 2019 tom kvartal 3 år 2024 inom primärvården. Det är flest antal i hela Västra Götaland

SIP i Skaraborg för primärvård Västra Götalandsregionen, 2019-kvartal 3 2024

Vårdgivare / Åldersgrupper

TYP	AU124	AU125	AW010	Totalt
☐ Vårdval Vårdcentral	6 703	1 118	719	7 599
0-17	58	***	21	72
18-24	62	***	12	74
25-49	349	24	74	394
50-64	427	52	72	481
65-74	825	141	85	949
75+	5 072	898	459	5 733
Totalt	6 703	1 118	719	7 599

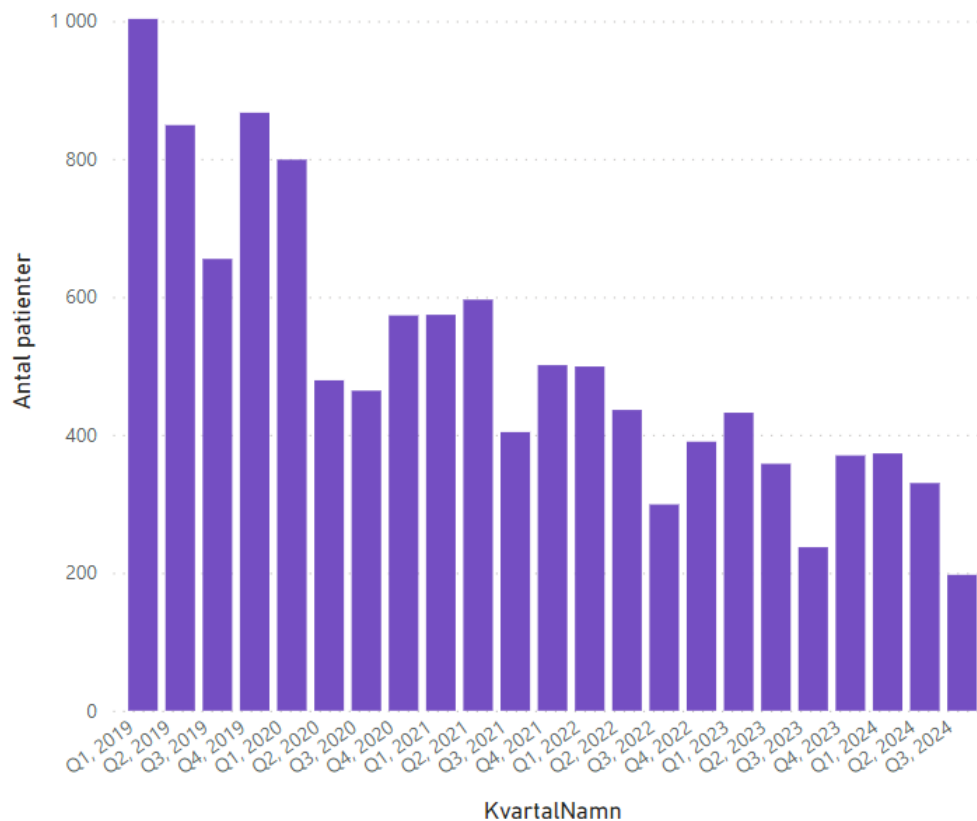
Ovan visas antalet SIP i Skaraborg fördelat utifrån ålder inom primärvården. Det visar att majoriteten av SIP görs på äldre personer. Vi gör lite uppföljningar relaterat till antalet upprättade.

SIP i Skaraborg för primärvård, 2019-kvartal 3 2024

Antal patienter per delområde, kvartal och organisation

TYP ● Vårdval Vårdcentral

Resultatet av minskade SIP i Skaraborg kan också vara ett led av att medarbetare fått relevanta kunskaper genom utbildning i SIP-processen och att de verkligen använder SIP när behovet finns och individen efterfrågar en SIP. Det genererar bättre kvalitet i de SIPar i Skaraborg som genomförs och gynnar den enskilde individen. Vi ska inte genomföra SIPar för sakens skull utan ibland kan det vara ett verksamhetsmöte som behövs i stället för SIP så att samverkanspartners kan komma framåt i ett ärende.

SIP- och samverkanskoordinator har haft svårt att få fram statistik från IT-tjänsten SAMSA som kan jämföras med ovan framtagen statistik från primärvården. Det blev än tydligare när det i november 2024 skickades ut förfrågan om hur SIP statistik ser ut i Skaraborg. Frågan kom regionalt från Myndigheten för vård och omsorgsanalys. SIP- och samverkanskoordinator tillsammans med en av processtöden i SHVO fick en enkät med omfattande frågeställningar om SIP, vi inte kunde plocka fram de uppgifterna som efterfrågades. Ett medskick gjordes i stället att man ser att det regionalt behöver komma ett sammanställt formulär med vad som ska redovisas av verksamheterna om SIP och vart detta ska skickas in, exempelvis via KOLADA, efter årets slut. Viktigt att hela riket redovisar samma information/statistik för att man ska kunna följa arbetet. En av processtöden i SHVO medverkade också i en intervju med anlitad konsult från Lumell Associates som Myndigheten för vård och omsorgsanalys tagit hjälp av, för att ge Skaraborgs bild av hur arbetet med SIP processen gått och hur man tänker framåt.

Vård och stödsamordnare/case manager

En förstudie genomfördes i Skaraborg hösten 2021. Syftet var att utforska om det fanns behov av integrerade arbetssätt eller verksamheter i Skaraborg riktade till personer med samsjuklighet (psykisk ohälsa-missbruk/beroende).

Förstudien visade att det fanns behov och två verksamheter/arbetssätt föreslogs utredas ytterligare;

- Mini-Maria för målgruppen yngre med behov av samordning och
- Stark SIP/case manager för målgruppen yngre och vuxna med stora behov av samordning.

Östra hälso- och sjukvårdsnämnden tog senare beslut om att starta Mini-Maria i Skaraborg.

Den fördjupade studien om *Stark SIP/case manager för yngre och vuxna med stora behov av samordning* startades upp och gruppen bestod av processledare inom vårdsamverkan. Den partssammansatta arbetsgruppen skulle ta fram underlag och förslag till beslut om en gemensam metod för starka SIP:ar och case management (CM).

För att inhämta kunskap och ventilera frågan med personer i berörda verksamheter sattes även en referensgrupp samman bestående av olika professioner som jobbade med målgruppen.

From slutet av mars 2022 ägde totalt 6 sammankomster rum för arbetsgruppen, varav två tillsammans med referensgruppen. SIP-och samverkanskoordinator medverkade i båda arbetsgrupperna.

I början av juni 2022 besökte arbetsgruppen Göteborg för att göra studiebesök och inhämta kunskaper om hur de utbildar medarbetare till vård och stödsamordnare via Lärportalen i kombination med fysisk träff samt hur de använder sig av arbetsmetoden ACT som är en metod för teambaserat samarbete.

Efter studiebesöket fortsatte arbetet på hemmaplan i Skaraborg, man tittade sedan på ett förslag att gemensamt med utbildningsinsatser i SIP och samverkanskompetens i Lärportalen också bygga på med förinspelade föreläsningar med inriktning om samsjuklighet och utifrån olika perspektiv och komplexitet. Föreläsningarnas innehåll skulle fyllas med föreläsare från Högskolan i Skövde.

Detta arbetade ledde sedan i sin tur till ett samarbete med Högskolan i Skövde där processtöd för samverkansgrupp VPMB, delvis involverade SIP-och samverkanskoordinator som deltog i något enstaka digitalt möte tillsammans med processtöd för VPMB och Högskolan i Skövde. Därefter har SIP-och samverkanskoordinator ingått i den referensgrupp som fått möjlighet vid ett tillfälle att se en förhandsvisning av de 5 utbildningsfilmer om samverkan som tagits fram av Högskolan i Skövde på uppdrag från Vårdsamverkan Skaraborg och som finansierats med medel från handlingsplan psykisk hälsa. Innehållet i filmerna handlar bla om grupprocesser, kommunikation och samverkanskompetens. Föreläsningarna är tänkta som stöd till medarbetare som förväntas samverka i sina tjänster, oavsett om de arbetar i vård, socialtjänst eller skola. I december 2024 när denna rapport färdigställs har SIP-och samverkanskoordinator ej kännedom om det finns en färdig produkt utan vet endast att vissa justeringar skulle göras av Högskolan i Skövde innan lansering kunde göras.

Lärportalen

Webbutbildning SIP-processen Skaraborg

I slutet av oktober 2022 påbörjade SIP-och samverkanskoordinator arbetet med att skapa manus för att i slutet av december 2022 lämna in avrop till VGR Akademin för upphandling av samarbetspartners för att genomföra webbutbildning för SIP-processen i Lärportalen. Samarbete inleddes senare med Learnways, ett företag som jobbar med digitala lösningar för lärande. Syftet med webbutbildningen var att fortsätta utbilda chefer och medarbetare på ett enkelt, kontinuerligt och professionellt sätt och upprätthålla kunskaperna om SIP i Skaraborg även om rollen som koordinator inte fanns kvar. SIP-och samverkanskoordinator var sammankallande till bokade möten och tillsammans med koordinator för B&U och SHVO arbetades ett innehåll fram till utbildningen som kunde prövas av verksamheternas superkontaktombud under sommaren 2023. Därefter gjordes mindre justeringar och utbildningen lanserades på SIP konferensen i oktober 2023. I skrivande stund har 223 personer registrerat sig på utbildningen med godkänt resultat. Noteras kan också göras att utbildningen uppmärksammas och används av verksamheter utanför Skaraborg.

Webbutbildning Samverkanskompetens Skaraborg

Omgående efter att webbutbildningen för SIP-processen var klar påbörjade SIP-och samverkanskoordinator ett arbete med manus till avrop för webbutbildning om Samverkanskompetens. På samma sätt som tidigare utbildning skedde samarbete mellan SHVO och upphandlat företag, Learnways för genomförandet av webbutbildningen. Samverkanskompetens behövs för att medarbetare ska kunna, på ett adekvat och professionellt sätt, samverka kring den enskilde individen. I Skaraborg har vi ett ”tillsammansarbete” att utföra och när vi går in i samverkan behöver vi ha stöd av, och tillit till varandra. När vi känner oss trygga i vår samverkan och med att arbeta som ett team över organisatoriska gränser kan vi tillsammans med den enskilde skapa och utforma den hjälp som den enskilde behöver.

Utbildningen var klar våren 2024. I skrivande stund har 91 personer registrerat sig på utbildningen med godkänt resultat.

Webbutbildning SIP i SAMSA Skaraborg

När SIP-och samverkanskoordinator tillsammans med koordinator för B&U har varit ute och utbildat i SIP och samverkanskompetens har efterfrågan från medarbetare i Skaraborg varit stor för utbildning av SIP i SAMSA. SAMSA kallas IT-tjänsten som används gemensamt inom Västra Götaland för Samordnad vård- och omsorgsplanering. SAMSA IT-tjänst har cirka 20 000 aktiva användare. Användarna av SAMSA arbetar inom kommun, slutenvård och regionfinansierad öppenvård såsom vårdcentral, rehab, specialistvård och habilitering. Verksamheter kan drivas i offentlig och privat regi. Via SAMSA kommunicerar berörda samverkansparter med varandra och där skickas bla kallelse för SIP samt en SIP kan upprättas för de parter som har tillgång till SAMSA. Webbutbildningen påbörjades med manus till avrop under våren 2024 och innan sommaren genomfördes första avstämningen med upphandlat företag, Learnways.

Webbutbildningen blev klar i början av december 2024 och den visar praktiskt hur man gör en SIP i SAMSA.

SIP konferens

Med SIP- och samverkanskoordinator i spetsen planerade och genomförde Samordnad hälsa, vård och omsorg (SHVO) en mycket uppskattad konferens i Skövde på Science Park. Målgruppen var all personal som arbetar med SIP i Skaraborg, men eftersom konferensen livesändes via Teams fanns också en del deltagare från andra delar av Västra Götaland och några enstaka från resten av landet. Totalt var det 124 anmälda för deltagande på plats och ytterligare 70 via länk. Programmet innefattade goda exempel från verkligheten där tre verksamheter från Skaraborg fick presentera hur de arbetar med SIP-processen. Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa Västra Götaland och Göteborg (NSPHiVG) gav information om genomförda brukarrevisioner om SIP. Där fick SHVO ställa om med kort varsel till en digital föreläsning när de inte kunde medverka fysiskt på plats i Skövde som planerat pga sjukdom. Lansering av webbutbildning på Lärportalen för SIP-processen presenterades under eftermiddagen. Dagens mest uppskattade punkt var dock föreläsningen Konsten att göra sig förstådd där Jonna Nyberg från företaget Retorikverkstaden satte fingret på vikten av kommunikation när man arbetar med samverkan. En avslutande frågestund rundade av dagen och alla föreläsare som medverkade vid konferensen fick positiva betyg i utvärderingen som gjordes för dagen.

SIP nätverk-Nationellt

SIP-och samverkanskoordinator har medverkat regelbundet på webbföreläsningar för SIP-samordnare i hela landet som Sveriges kommuner och regioner (SKR) anordnat. Det har varit ca 4 på vårterminen och ca 3 på höstterminen. Webbföreläsningarna innehåller olika tema och där kan också SIP-samordnare vara med och påverka utifrån olika önskemål. Under åren har föreläsningar/Webbinarie bla handlat om SIP vid hedersrelaterat våld och förtryck, SIP ur ett brukarperspektiv, SIP inom skolan, presentation från Attention om SIP vid neuropsykiatriska sjukdomar, information om samsjuklighetsutredningen och SIP samt presentation av den förstudie som SKR genomfört tillsammans med konsult gällande SIP för placerade barn. Det nationella SIP-nätverket har också en gemensam samarbetsyta där man får löpande information om vad som händer i landet i arbetet med SIP samt en chattfunktion där SIP-samordnare kan utbyta erfarenheter med varandra.

SIP nätverk-Regionalt

SIP-och samverkanskoordinator har deltagit i ett länsgemensamt nätverk med ansvariga för SIP i varje delregion för att träffas och utbyta erfarenheter. Gruppen har träffats ca en gång per termin och en Teams-yta etablerades för gruppen för att kunna hålla dialog och erfarenhetsutbyte levande även mellan möten. Nätverket har turats om att anordna sammankomsterna och planera innehåll för dagen.

SIP nätverk-Delregionalt

SIP- och samverkanskoordinator har haft ett primärt ansvar för superkontaktombuden i forum/nätverk SIP efter att SHVO förändrade strukturen för superkontaktombuden. Ett uppstartsmöte ägde rum i mitten av januari 2024 med förhoppning om att få input från gruppen om önskemål gällande former och innehåll i fortsatt arbete runt SIP. Utifrån uteblivna förslag från medarbetare har SIP-och samverkanskoordinator bjudit in digitalt till SIP nätverk/forum vid 5 tillfällen under 2024. Vid varje tillfälle har ca 160 superkontaktombud fått inbjudan och uppslutningen har varit ca 50 medarbetare/tillfälle. SIP-och samverkanskoordinator har informerat om vad som händer i Skaraborg runt arbetet med SIP som bla webbutbildningar, revidering av riktlinje, SAMSA uppdateringar med mera. Vid varje tillfälle har också verksamheter bjudits in för att informera om hur de arbetar med SIP-processen. Först ut var Vuxenpsykiatriska Öppenvårdsmottagningen på SkaS. Därefter Tidaholms Nätverkslag, Resurscentrum Heder Skaraborg samt Liv Nordström från Mälardalens universitet som informerade om sin forskning gällande delaktigheten i SIP. Avslutningsvis har det funnits möjlighet att ställa frågor i grupp eller via Teams till SIP-och samverkanskoordinator.

Revidering SIP riktlinje/rutin

Inom Västra Götaland finns länsgemensam riktlinje för samordnad individuell plan för kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen, VGR, för tiden 2020 - 2023. Under början av 2023 har VGR och de 49 kommunerna i Västra Götaland genom Väst Kom identifierat ett flertal behov som behöver ses över. Befintlig riktlinje förlängdes tom december 2024 och ett arbete för revidering behövdes.

Under våren 2024 startade arbetet med att se över och revidera styrdokument för Samordnad individuell plan, SIP på länsnivå. Arbetsgruppen bestod av:

1 Processledare Västra Götalandsregionen ,1 Processledare Väst Kom (Skaraborg)

1 representant, med kunskap om SIP, från respektive delregionalt

vårdsamverkansområde: Göteborgsordet, Södra Älvsborg, SAMLA (Lerum & Alingsås), SIMBA (Ale, Kungälv, Stenungsund & Tjörn), Fyrbodal och Skaraborg.

Från FVM/SAMSA: en adjungerad samt en brukarrepresentant

Styrgrupp: Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG).

SIP-och samverkanskoordinator representerade Vårdsamverkan Skaraborg i arbetsgruppen tillsammans med en av processledarna som representant för kommunerna och tillhör Vårdsamverkan Skaraborg.

Uppdraget

Uppdraget skulle utgå från intentionerna i ”Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård” och Hälso- och sjukvårdsavtalet med tillhörande överenskommelser i Västra Götaland samt nuvarande länsgemensamma riktlinje för SIP.

- **Se över befintliga länsgemensamma styrdokument angående SIP**
(Revidera eller ta fram förslag på ny länsgemensam riktlinje för samordnad individuell plan, SIP. Utredda behov av länsgemensam rutin för SIP)
- **Föreslå uppföljningsindikatorer kring kvalitet och kostnader**
- **Se över och vid behov revidera informationsmaterial kring SIP**
- **Ta fram material för att stödja implementering**

Arbetsgruppen träffades digitalt vid 8 tillfällen före semestertid. Däremellan fick var och en enskilt gå igenom och kommentera dokumenten gällande riktlinje/rutin som arbetats fram och som sedan gick igenom tillsammans när arbetsgruppen träffades digitalt. Efter semestertid förändrades förutsättningarna för processledarna och tidsplaner, innehåll och planering för synpunktsrunda sköts fram vilket gjorde att båda projektledarna drar tillbaka sin medverkan i uppdraget. Arbetsgruppens arbete stoppades upp under en tid men återupptogs av nya projektledare under hösten 2024, under den tid som riktlinje/rutin var ute för synpunktsrunda hos samtliga verksamheter i Västra Götaland. Vid skrivande stund av denna rapport är planeringen att arbetsgruppen ska fortsätta medverka med input för att slutföra uppdraget inför att VVG i slutet av mars 2025 ska fatta beslut om ny riktlinje/rutin för SIP.

Övrigt

SIP- och samverkanskoordinator har också varit involverad i diverse övriga arbeten inom Vårdsamverkan Skaraborg under uppdragstiden som redovisas nedan:

- Medverkat på Processtödsmöten samt planeringsdagar som genomförts med samtliga processtöd och beredning från samverkansgrupperna B&U, VPMB, GDP samt SHVO
- Presenterat uppdrag och övrig information om SIP vid Trepartskonferenser med samverkansgrupp VPMB
- Medverkat med monter om SIP-processen vid ett par Partsamverkanskonferenser för samverkansgrupp B&U
- Medverkat vid Inspirationsdag för samverkansgrupp GDP
- Medverkat i nätverket för superkontaktombud inom primärvården tillsammans med processtöd för SHVO för att informera om SIP statistik inom primärvården med mera

Vårdsamverkan
Skaraborg

Referenslista

[Samordnad Individuell Plan, SIP - Vårdsamverkan i Västra Götaland \(vardsamverkan.se\)](https://vardsamverkan.se)

Hämtad 24-10-07

[Handlingsplan Psykisk hälsa i Västra Götaland 2018-2024 Förlängd och justerad 2022-12.pdf \(vgregion.se\)](https://vgregion.se) Hämtad 2024-10-07

[Samverkanskompetens Skaraborg - Vårdsamverkan Skaraborg \(vardsamverkan.se\)](https://vardsamverkan.se) Hämtad 2024-10-10

[Superkontaktombud - Vårdsamverkan Skaraborg \(vardsamverkan.se\)](https://vardsamverkan.se) Hämtad 2024-10-10

[Lärportalen VGR: Logga in på webbplatsen \(vgregion.se\)](https://vgregion.se) Hämtad 2024-10-10

[Utbildning: SIP-processen Skaraborg \(vgregion.se\)](https://vgregion.se) Hämtad 2024-10-10

[Utbildning: Samverkanskompetens Skaraborg \(vgregion.se\)](https://vgregion.se) Hämtad 2024-10-10

[Vinjetter och fallbeskrivningar om SIP | Uppdrag Psykisk Hälsa \(uppdragpsykiskhalsa.se\)](https://uppdragpsykiskhalsa.se)

Hämtad 2024-10-11